

Saksframlegg

Saksbehandler: Tove Næs
Arkivsaksnr.: 18/108-1

Arkiv: 21

Valg av revisjonsordning for Nordre Follo kommune

Vedlegg:

- Saksutskrift fra SKI KU sak 24-18 Val av revisjonsordning
- Saksutskrift fra Oppegård KU sak 16-18 Valg av revisjonsordning
- Utredning av valg av revisjonsordning
- Intensjonsavtale for sammenslåing av Follo distriktsrevisjon IKS og Buskerud kommunerevisjon IKS
- Viken kommunerevisjon
- Epost fra styreleder Trond Simarud
- Svar på spørsmål fra AU
- Viken kommunerevisjon Ski formannskap
- Brosjyre 1
- Brosjyre 2
- Strategiplan BKR 2014-2018

Kontrollutvalgenes innstillinger:

Innstilling a – Oppegård kommunes kontrollutvalg

1. Fellesnemnda velger å sette revisjonstjenesten ut på anbud fra og med regnskapsåret 2020.
2. Fellesnemnda sier opp avtalen med de andre eierkommunene som er med i Follo Distriktsrevisjon IKS innen 31.12.18, med virkning fra 1.1.2020.
3. Fellesnemnda søker å inngå avtale med utgående revisor for revidering av årsregnskapet for Oppegård kommune og Ski kommune for 2019.
4. Fellesnemnda ber kontrollutvalget konkurranseutsette revisjonsoppdragene samlet og innstille overfor fellesnemnda på valg av revisor for hele revisjonsoppdraget. Det forutsettes at rådmann bistår kontrollutvalget med den praktiske gjennomføringen av anbudskonkurransen.
5. Fellesnemnda forutsetter at avtale med revisor skal skje etter avtale om 2,5 år med mulighet for 1+1 års opsjon.

Innstilling b- Ski kommunes kontrollutvalg

1. Under forutsetning av at Follo Distriktsrevisjon IKS inngår i en større revisjonsenhet, vedtar fellesnemnda at Nordre Follo kommune får utført revisjon i egenregi, slik Ski kommunes deltakelse i Follo Distriktsrevisjon IKS er pr i dag.
2. Fellesnemnda forutsetter at selskapsavtalen for Follo Distriktsrevisjon IKS revideres i samsvar med vedtaket med hensyn til Nordre Follo kommunes deltakerandel.

3. Fellesnemnda søker å inngå avtale med utgående revisor for revidering av årsregnskapet for Oppegård kommune for 2019.

Saksutredning:

Sammendrag

Nordre Follo kommune må ha en revisjonsordning på plass pr 1.1.2020.

I avtale om etablering av Nordre Follo kommune kap. 12 er Fellesnemnda gitt fullmakt til å vedta revisjonsordning for den nye kommunen etter innstilling fra de to kontrollutvalgene, jf. inndelingslova § 26,5. ledd.

Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (heretter FIKS) har utredet saken for de to kontrollutvalgene.

De to kontrollutvalgene har avgitt forskjellige innstillinger. I saker der kontrollutvalget har innstillingsrett, har hverken administrasjonssjefen eller andre folkevalgte organer anledning til å avggi innstilling. Det fremmes derfor forslag til vedtak med to alternative innstillinger.

Dersom Nordre Follo kommune ikke skal benytte Follo distriktsrevisjon til revisjonsoppdrag, må Ski kommune si opp sitt deltakerforhold i selskapet. Uttreden kan skje pr 31.12 med ett års varsel. Ved kommunesammenslåing er det også en spesialregel i inndelingslova § 16 hvor deltakerforholdet innen ett år fra sammenslåingen (2020) kan sies opp med en frist på 6 mnd.

Bakgrunn for saken og eventuelle partsinteresser

FIKS har etter vedtak i sak 20/17 i Fellesnemnda utredet sak om Valg av ny revisjonsordning for Nordre Follo kommune.

Kontrollutvalgene for hhv Oppegård kommune og Ski kommune har behandlet utredningen og avgitt innstilling til Fellesnemnda. De to innstillingene er ikke likelydende.

Innstillingen fra kontrollutvalget i Ski kommune forutsetter at Follo distriktsrevisjon IKS inngår i en større revisjons- enhet. Follo distriktrevisjon IKS har som strategi å få etablert en større revisjonsenhet med en eller flere revisjonsheter på Østlandet. Det er inngått en intensjonsavtale om fusjon med Buskerud kommunerevisjon IKS innen 2020 (16 eiere) med formål om å etablere Viken kommunerevisjon IKS, se vedlegg.

Ski kommune er deltaker i Follo distriktsrevisjon IKS som utførere både regnskaps- og forvaltningsrevisjon for deltakerkommunene (Ski, Enebakk, Nesodden og Ås). Oppegård kommune gikk ut av samarbeidet og konkurranseutsatte begge deler i 2016. Oppegård kommune har inngått avtale med eksternt firma om både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

Follo distriktsrevisjon IKS, som utfører revisjonstjenester for Ski kommune i dag er direkte berørt og har en vesentlig interesse i saken.

Revisjonen uttaler at et bortfall av Ski kommune, vil bety at selskapet vil miste en betydelig del av sitt driftsgrunnlag, noe som kan medføre nedbemanning i selskapet. Revisjonens uttalelse kan leses på side 49 i rapporten.

Follo distriktsrevisjon er også revisor for som f.eks frivilligsentral,-kirkelige fellesråd, menighetsråd, stiftelser, legater og foreninger.

Hjemmelsgrunnlag

Kommuneloven § 78 nr 3 og 4

Inndelingslova § 26,5. ledd

Avtale om opprettelse av Nordre Follo kommune kap 12

Konsekvenser

o Økonomiske og administrative konsekvenser

Det vises til vurderinger, alternativer og begrunnelser.

Vurderinger, alternativer og begrunnelser

FIKS, som har foretatt vurderingen av revisjonsløsning for den nye kommunen, har vurdert alternative løsninger i rapporten kap 10 (fra side 25 og utover)

Følgende alternativ er utredet:

1. Egen ansatt revisor (kap. 10.2.1)
2. Interkommunalt revisjonssamarbeid (Follo distriktsrevisjon IKS) (kap. 10.2.2.1)
3. Større kommunal revisjonsenhet (formalisert samarbeid med andre enheter eller sammenslåing) (kap. 10.2.2.2)
4. Revisjon i regi av annen revisor(anbud) (kap. 10.3.1)
5. Hel eller delvis konkurranseutsetting (kap.10.3.2)

De to innstillingene fra kontrollutvalgene reflekterer punkt 2, interkommunalt revisjonssamarbeid og punkt 4, anbud. Innstillingen fra kontrollutvalget i Ski er gitt med forbehold.

Fordeler og ulemper ved de to aktuelle løsningene er oppsummert i rapporten på side 27, pkt. 10.2.2.1

Kontrollutvalgssekretariatet (FIKS) har ikke gitt noen anbefaling vedrørende løsning.

Det eneste som ikke anbefales er egen ansatt revisor, en ordning som man går mer og mer bort fra i norske kommuner. Dette av hensyn til uavhengighet til administrasjonen. Ordningen med egen ansatt revisor er opprettholdt i ny kommunelov med antatt ikrafttredelse i midten av 2019.

Økonomi:

Revisjonskostnader:

Økonomi og revisjonskostnader er gjennomgått i rapportens kap 11.1.2.

Oppegård kommune har siden 2016 kjøpt revisjonstjenester hos Deloitte. Dette omfatter både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Tabellen på side 33 i rapporten viser at Oppegård kommune har oppnådd en vesentlig besparelse ved denne konkurranseutsettingen. Det er ikke gjort sammenligning for 2016 da distriktsrevisjonen måtte foreta regnskapsrevisjonen i en overgangsfase mellom ny og gammel revisjonsordning.

Frogn kommune har i likhet med Oppegård kommune gått ut av Follo distriktsrevisjon IKS. Tall fra Frogn kommune viser også en stor besparelse etter at de gikk over til å bruke KPMG til både regnskaps og forvaltningsrevisjon.

Her vist i tabell:

	Kostnad i 2015	Kostnad i 2017
Ski kommune	1 886 000	2 128 000
Oppegård kommune	1 675 000	812 976
Frogn kommune	998 000 (2014)	649 791 (2016)

Frogn's tall er fra hhv 2014 og 2016 da de gikk ut et år før Oppegård. Både Frogn og Oppegård har uttalt at de er svært fornøyde med kvaliteten på utføring av oppdragene.

Av oversikt som er publisert på Follo distriktsrevisjon sine hjemmesider, kan en se at antall forvaltningsrevisjoner har variert for kommunene med 1-3 revisjoner pr år. Hverken Oppegård eller Frogn har endret antall etter overgang til privat leverandør.

Ski kommunes kostnad til forvaltningsrevisjon er beregnet til kr 960 000 pr år. Dette dekker ca. 3,5 forvaltningsrevisjoner årlig. I dette er overordnede analyser og noen fellesutgifter inkludert.

Oppegård kommunes årlige kostnad til forvaltningsrevisjon er kr 451 000 og dekker to revisjoner årlig.

Frogn kommune har meddelt at de ikke kan oppgi separate tall for hhv forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, da tilbudet fra KPMG er gitt som en samlet kostnad.

Økonomisk risiko ved uttreden fra Follo distriktsrevisjon IKS:

Uttreden av IKS er regulert i Lov om interkommunale selskap («IKS-loven») § 30, som gir den enkelte deltaker anledning til å si opp sitt deltakerforhold med ett års skriftlig varsel. Det følger av samme bestemmelse at utløsningssum fastsettes til «andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp». Dersom deltakerens andel er negativ, skal deltakerens tap innbetales.

Follo distriktsrevisjon IKS har regulert uttreden i selskapsavtalen § 17, hvor den enkelte deltaker kan si opp deltakerforholdet i selskapet og kreve seg utløst med 12 måneders skriftlig varsel. Uttreden kan i henhold til selskapsavtalen kun skje pr 31.12. Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp, og utløsningssummen kan ikke overstige verdien av deltakerens innskudd. Ved uttreden fra selskapet hefter deltakeren for sin andel av selskapsforpliktelsene.

Oppegård kommune trådte ut av selskapet med virkning fra 2016. Oppegård hadde da et eieransvar på ca. 22 % og hadde i likhet med de øvrige eierne ikke innbetalt noen eierandeler til selskapet. Selskapet hadde negativ egenkapital, hovedsakelig grunnet pensjonsforpliktelser og premieavvik. Utløsningssummen Oppegård kommune betalte relaterer seg til disse forhold.

Ski kommune er nå den største eier med 38,4 prosentandeler.

Økonomiske konsekvenser for Ski kommune ved uttreden er beskrevet i rapportens pkt 14.1.2. Pr 1.1.18 er selskapets samlede forpliktelse beregnet til 5 218 000. Ski kommunes andel vil, etter FIKS sin vurdering, ved uttreden utgjøre en engangssum på ca. 2 mill.

Beregningen over er basert på en antagelse om at Follo distriktsrevisjon avvikles dersom Ski kommune trer ut. Som vedlagte intensjonsavtale viser, er det konkrete planer for å fusjonere Follo Distriktsrevisjon med Buskerud kommunerevisjon. Det pågår også samtaler med kommunerevisjoner i Østfold.

Beløpet på 5,2 mill, kan derfor ikke legges til grunn uten videre. Administrasjonssjefen mener man må legge til grunn at selskapet IKKE skal avvikles, og at utløsningssummen må beregnes etter IKS loven § 30, og da til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp.

Et slikt utgangspunkt vil gi en langt lavere kostnad ved eventuell uttreden enn det som FIKS har estimert.

Et tilleggsmoment vil også være en eventuell virksomhetsoverdragelse av ansatte. Da vil Nordre Follo kommune overta pensjonsforpliktelsene til disse og kostnadene ved uttreden reduseres ytterligere.

Økonomisk risiko ved avvikling av selskapet:

Dersom Ski kommune trer ut av selskapet, vil de øvrige eierne i følge Follo distriktsrevisjon IKS, måtte ta stilling til om det er formålstjenlig å drive selskapet videre. Ved en avvikling må eiendeler og gjeld fordeles på eierkommunene etter eierbrøk.

I tillegg bestemmer selskapsavtalen § 17 at eierkommunene overtar arbeidsgiveransvaret for ansatte i selskapet ved avvikling. Dette er anslått til 2-3 ansatte for Ski kommunes vedkommende. Det vises her til intensjonsavtalen.

I etterkant av ferdigstilling av rapporten, har det blitt kjent at Follo distriktsrevisjon IKS har inngått intensjonsavtale om sammenslåing med Buskerud kommunerevisjon IKS innen 2020, samtidig som det pågår samtaler med andre kommunerevisjonsselskap på Østlandet med sikte på å etablere en stor enhet i Viken. Dette reduserer bl.a. risikoen for at selskapet blir avviklet.

Nordre Follo kommune ikke kan ha to revisjonsløsninger når den trer i kraft fra 1.1.2020.

Anbefaling

Begge kommunene har gitt uttrykk for at de er tilfredse med den revisjonsordning de har i dag. Dette reflekterer også innstillingene fra de to kontrollutvalgene. Innstillingen fra Ski kommunes kontrollutvalg er imidlertid gitt med forbehold om at Follo distriktsrevisjon inngår i et større samarbeid. Det er som nevnt over, inngått intensjonsavtale som tar sikte på en sammenslåing med Buskerud kommunerevisjon.

Dersom Follo distriktsrevisjon IKS blir deltager i et større selskap, vil det nye selskapet ha nødvendig kompetanse og kapasitet til å utføre revisjon i kommuner på størrelse med Nordre Follo kommune. Med mindre selskapsavtalen er til hinder for det, eller evt. endres, vil de kunne forventes å inngi et tilbud på revisjon for Nordre Follo kommune.

Det er flere kommuner som bruker eksterne firma til både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Disse firmaene har erfaring med kommunale forhold, og det er anledning til å stille konkrete krav til kompetanse i en anbudsprosess. En fordel med å kjøpe denne tjenesten i et marked, er at man ikke er bundet til en leverandør lengre enn avtaleperioden, og man kan velge leverandør bl.a. på bakgrunn av kvalitet, kostnad og ønsket kompetanse.

Etterlevelse av kommunestyrets vedtak, å levere forsvarlige tjenester og effektiv drift i tråd med lov og regelverk er den viktigste grunnpilaren for kommuneorganisasjonen. Administrasjonssjefen vurderer at utviklingen innen kommunesektoren tilsier at det vil være et økt behov for revisjonstjenester i fremtiden, både når det gjelder omfang og tema. Planmessig og strategisk arbeid med eksempelvis forvaltningsrevisjon vil bidra til god risikostyring og forbedrings- og innovasjonsarbeidet i kommunen. Samtidig aktualiseres stadig nye områder for revisjonsarbeidet,

som eksempelvis sterkere krav og forventninger til innsyn og åpenhet, og nye satsingsområder som digitalisering og selvbetjeningsløsninger.

Kostnad og bredde i kompetanseprofil i valgt revisjonsmiljø bør tillegges vekt.

Gro Herheim
administrasjonssjef